

Riu Mèder

Santa Eulàlia de Riuprimer

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Santa Eulàlia de Riuprimer
Emplaçament Travessa el terme municipal d'oest a est, pel mig de la baga del Pla d'Amunt.

Coordenades:

Latitud: 41.90883
Longitud: 2.18956
UTM Est (X): 432785
UTM Nord (Y): 4639971

Classificació

Número de fitxa 08247 - 2
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Pilar Camañes
Data de registre de la fitxa: dj., 30/05/2019 - 02:00

Descripció

El riu Mèder neix a la base dels turons dels serrats de la Minyona, el del Gran de la Roca i la Penyora, a uns 800m d'altitud aprox., al terme de Muntanyola (Osona). Aquest tram de capçalera, fins a Santa Eulàlia de Riuprimer, rep el nom de Méder, de la mateixa manera que el tram de Sta. Eulàlia es conegut com a riera de Santa Eulàlia. El seu recorregut acaba a Vic, on passa a ser l'afluent principal del riu Gurri, que ho és a la vegada del riu Ter. Al seu pas per Santa Eulàlia, el Mèder, rep les aigües de recs, torrents i rieres, com els

recs del Forn de la Calç, el de Torrents, el rec del Vilar, el rec de l'Horta del Vilar, el Rec de la Codina i el rec del Botei. El seu major afluent per la dreta és la riera de Muntanyola, que a la vegada rep les aigües del torrent del Bosc i del Dalmau, i el més important el torrent dels Casals. De la mateixa manera, el Mèder també rep les aigües de les riera de Sant Joan de Galí. A nivell natural, als seus marges es pot observar, principalment, el roure martinenc, propi de la biodiversitat d'aquesta zona de la plana.

Història

L'origen d'aquest topònim ha estat molt discutit durant els últims anys, segons autors com J. Corominas, la denominació té l'origen al seu estat de manteniment durant la seva història, associat al concepte de Merder, "Riu sollat d'escòries i de brutícia". Així, es troba a les fonts el topònim de "Sta. Eulalie in Rivo Merdero", al 923, o "Sta. Eularia de Rivo Merdario", al 1068.

Altres estudiosos, com E. Moreu-Rei, relacionen aquests tipus de topònims amb un origen llatí, concretament amb el diminutiu de "merus" (clar, pur) i "meritus". La documentació mostra al s.XI, Santa Eulàlia de "rivo meritabili", com a origen del Mèder, que ha esdevingut posteriorment: "De Riuprimer". Probablement, és a partir d'aquest concepte que es va evolucionar cap al nom del poble Riuprimer.

Bibliografia

COROMINES, J. (1989). *Onomasticon Cataloniae*.

SANTASUSAGNA I RIU, A. I TORT I DONADA, J. A propòsit del Riu Mèder: de Claveguera a l'aire lliure a curs fluvial renaturalitzat. II congrés de la Societat d'Onomàstica i la XXVII Jornada d'Antroponímia i Toponímia de la UIB.

MOREU-REI, E. (1982). Els nostres noms de lloc. P. 135

TORT I DONADA, D. (2011) De noms i de llocs : miscel·lània d'homenatge a Albert Manent i Segimon

